

Original Article (Qualitative)

eISSN: 2980-8359

Modeling the quality of tax audit based on the acceptance of legal taxpayers in business

Mohsen Hajibabaei¹ , Sina Kheradyar² , Mojtaba Malekichoobari³

1- Phd student of accounting department, Qazvin branch, Islamic Azad University, Qazvin, Iran.

2- Associate Professor of Accounting Department, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

3- Assistant Professor of Accounting Department, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

Receive:

04 March 2024

Revise:

25 April 2024

Accept:

26 June 2024

Keywords:

audit,
audit quality,
tax audit,
legal taxpayers,
business

Abstract

The purpose of the current research is to find a model of the quality of tax audit based on the acceptance of legal taxpayers in business. According to its purpose, the research method is applicable; and in terms of implementation, it is qualitative; and has an inductive and comparative approach and a survey strategy. The statistical population of the research consists of 12 financial managers chosen for the sample selection by non-probability judgmental (targeted) sampling method, and the sampling process continued until theoretical saturation was reached. Data collection is done through semi-structured interviews. Data analysis was done using the theme analysis method and paradigm model, through codings and MAXQDA20 software. The findings of the research show the effectiveness of seven dimensions: causative factors including legal issues, taxpayers' issues, issues related to the case, and organizational issues; central factors including acceptance of legal taxpayers; intervening factors including conditions of legal taxpayers, performance of beneficiary organizations, cultural conditions, and infrastructures; background factors including organizational issues, skills of agents, and audit system; consequential factors including maintaining interests, improving attitudes, and increasing income.

Please cite this article as (APA): Hajibabaei, M., Kheradyar, S., Malekichoobari, M. (2024). Modeling the quality of tax audit based on the acceptance of legal taxpayers in business. *Journal of value creating in Business Management*, 4(3), 320-339.

 <https://doi.org/10.22034/jvcbm.2024.450791.1351>

Publisher: Research Centre of Resources
Management Studies and Knowledge-Based Business

Creative Commons: CC BY 4.0

• **Corresponding Author:** Sina Kheradyar

Email: sinakheradyar@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

In today's world, tax audit and acceptance of legal taxpayers can face various challenges and issues. This depends on various factors such as tax laws and regulations, audit criteria, tax technology and the role and influence of legal taxpayers in the economy and audit. Changes in tax laws and regulations have had a great impact on tax audits (Shim et al. 2024). Changes in laws may lead to changes in the goals of legal taxpayers, which require new tax adjustments that the auditor must review. Tax audit criteria have a great impact on audit quality (Brezina et al, 2022). The auditor must be sure that he has followed all the auditing principles and standards in order to guarantee the validity and accuracy of taxpayer's financial reports. The use of technology in tax auditing can help improve the quality and efficiency of this process and tax tools based on artificial intelligence and data analysis to obtain more information about the taxes of legal taxpayers and make a more accurate assessment (Asnawi, 2016). The role and influence of legal taxpayers in economics and auditing is very important. Auditors should examine the effects of legal taxpayers on their financial structure and tax performance in order to ensure that the financial reports of legal taxpayers are accurate and reliable (Hofmann et al, 2008). The problems of tax audit quality are of its basic issues; the acceptance of legal taxpayers. When a tax auditor accepts a company or organization as a legal taxpayer, he may face problems. The first problem that may arise is the conflict of interest. The auditor may be involved in a conflict of interest between the taxpayer's tax objectives and his audit duties (Francis, 2004). This factor leads to a decrease in the quality of the audit and public trust in the audit report. The inefficiency in conducting the audit is possible to be due to conflict of interests or other conditions, thus the auditor may not be able to conduct a detailed and efficient audit and correctly identify tax deficiencies or related laws (Vierra Gracia Dharmawan, 2019).

Therefore, in this research, we are looking for an answer to this question: what is the pattern of tax audit quality based on the acceptance of legal taxpayers in business?

Theoretical Framework

Tax audit

Tax audit is an important audit process carried out by professional auditors. The main purpose of this type of audit is to evaluate and confirm the correctness of accounts, financial reports and tax related documents. Tax audit includes the detailed examination of tax documents, tax calculations, compliance with tax laws and regulations and their strict application in order to ensure correct and legal compliance with tax regulations. In tax audit, auditors must have sufficient expertise and experience in the field of taxation to be able to make accurate and correct assessments (Modugu & Anyaduba, 2014).

Tax audit quality

Tax audit is an audit process whose purpose is to evaluate and verify the correctness of accounts and financial reports related to tax. This assessment includes the review and assessment of tax documents, tax calculations, application of tax regulations and their compliance with relevant tax laws and regulations. The quality of tax audit is very important, because mistakes or defects in tax audit may lead to payment of additional tax or tax penalties (Nugrahanto & Alhadi, 2021).

Legal taxpayers

Legal taxpayers refer to legal entities that pay VAT for the products and services they purchase. These persons may be producers, suppliers, retailers or other legal entities involved in the process of production and distribution of products and services (Rostami, 2008).

The tax audit quality based on the legal taxpayers' acceptance

The quality of tax audit based on the acceptance of legal taxpayers means improving the performance and efficiency of the tax audit performed by auditors. This approach means that auditors should carefully examine their legal taxpayers and ensure that their financial and tax information is correct and complete (Nugrahanto & Alhadi, 2021).

Delbari Ragheb & Ismailzadeh (2023) conducted a research called the independent audit quality model with an emphasis on meeting the needs of stakeholders. They showed that the multifaceted research model includes four common components and three classifications; the components of the research model have an interactive relationship with each other; this relationship creates a situation where each component of the model is placed in the conditions of influence and effectiveness with respect to the other component; this model while confirming the ethical theory of auditing, shows the view and mental image of the interviewees of the research on the quality of independent auditing with emphasis on the satisfaction of the needs of the beneficiaries.

Jamshidi et al, (2023) investigated the explanation and validation of effective factors in the tax audit quality improvement model. The findings of the research showed that the causal factors affecting the improvement of the tax audit quality model have a positive and significant effect on the central phenomenon categories affecting the improvement of the tax audit quality model. Also, the findings showed that the categories of central phenomenon, background factors and intervening factors affecting the improvement of the tax audit quality model have a positive and significant effect on the strategic factors affecting the improvement of the tax audit quality model. Also, the findings showed that strategic factors have a positive and significant effect on the results.

Research methodology

The research method is applicable in terms of purpose, qualitative in terms of implementation, and has an inductive and comparative approach and a survey strategy. The statistical population of the research consists of 12 financial managers chosen for the sample selection by non-probability judgmental (targeted) sampling method, and the sampling process continued until theoretical saturation was reached. Data collection is done through semi-structured interviews. Data analysis was done using the theme analysis method and paradigm model, through codings and MAXQDA20 software.

Research findings

The findings of the research show the effectiveness of seven dimensions: causative factors including legal issues, taxpayers' issues, issues related to the case, and organizational issues; central factors including acceptance of legal taxpayers; intervening factors including conditions of legal taxpayers, performance of beneficiary organizations, cultural conditions, and infrastructures; background factors including organizational issues, skills of agents, and audit system; consequential factors including maintaining interests, improving attitudes, and increasing income.

Conclusion

The current research was conducted with the aim of modeling the quality of tax audits based on the acceptance of legal taxpayers in business. The results of this research are in agreement with the results of Kai et al, (2023), Seckler et al, (2023), Delbari Ragheb & Ismailzadeh (2023), Hassanjani Khoshkroudi et al, (2023), Najibzadeh & Mirbagheri Heer (2023), Jamshidi et al, (2023), Ahmadi & Azmoun (2023), Dast Akhiz & Asadi (2023), and Ghashghai & Khaligh (2022). Jamshidi et al, (2023) investigated the explanation and

validation of effective factors in the tax audit quality improvement model. The findings of the research showed that the causal factors affecting the improvement of the tax audit quality model have a positive and significant effect on the central phenomenon categories affecting the improvement of the tax audit quality model. Also, the findings showed that the categories of central phenomenon, background factors and intervening factors affecting the improvement of the tax audit quality model have a positive and significant effect on the strategic factors affecting the improvement of the tax audit quality model. Also, the findings showed that strategic factors have a positive and significant effect on the results.

According to the results of this research, the following suggestions are presented:

The quality of tax audit based on the acceptance of legal taxpayers in business is very important. Considering the legal issues, the skills of the agents, and the audit system, this issue plays a very important role in the performance of the beneficiary organizations. The conditions of legal taxpayers and the online system also play an important role in this matter.

In order to improve the attitude and increase income, it is necessary for the beneficiary organizations to improve the tax audit system based on the acceptance of legal taxpayers. This preserves interests and improves public attitudes towards organizations.

الگویابی کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی در کسب و کار

محسن حاجی بابایی^۱، سینا خردیار^۲، مجتبی ملکی چوبری^۳

۱- دانشجوی دکتری گروه حسابداری، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران.

۲- دانشیار گروه حسابداری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

۳- استادیار گروه حسابداری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.

چکیده

هدف پژوهش حاضر الگویابی کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی در کسب و کار می‌باشد. روش پژوهش با توجه به هدف آن، کاربردی و از حیث شیوه اجرا، کیفی و دارای رویکرد استقرائی و قیاسی و راهبرد پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل ۱۲ نفر از مدیران مالی می‌باشند که برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری غیراحتمالی قضاوتی (هدفمند) انتخاب شدند و فرایند نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. گردآوری داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته می‌باشد. تحلیل داده‌ها با استفاده از روش تحلیل مضمون و مدل پارادایمی و از طریق کدگذاری‌ها و نرم‌افزار MAXQDA20 انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان از تاثیرگذاری هفت بُعد: عوامل علی شامل (مسائل قانون، مسائل مودیان، مسائل مربوط به پرونده، مسائل سازمان) عوامل محوری شامل (پذیرش مودیان حقوقی)، عوامل مداخله‌گر شامل (شرایط مودیان حقوقی، عملکرد سازمان‌های ذی نفع، شرایط فرهنگی و زیر ساخت‌ها)، عوامل زمینه‌ای شامل (مسائل سازمانی، مهارت ماموران، سیستم حسابرسی)، عوامل پیامدی شامل حفظ منافع، بهبود نگرش، افزایش درآمد) بدست آمده است.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۲/۱۴

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۲/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۰۶

کلید واژه‌ها:

حسابرسی،
کیفیت حسابرسی،
حسابرسی مالیاتی،
مودیان حقوقی،
کسب و کار

لطفاً به این مقاله استناد کنید (APA): حاجی بابایی، محسن، خردیار، سینا، ملکی چوبری، مجتبی. (۱۴۰۳). الگویابی کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی در کسب و کار. فصلنامه ارزش آفرینی در مدیریت کسب و کار. ۴(۳). ۳۲۰-۳۳۹.

 <https://doi.org/10.22034/jvcbm.2024.450791.1351>

Creative Commons: CC BY 4.0

ناشر: مرکز پژوهشی مطالعات مدیریت منابع و کسب و کار دانش محور

ایمیل: sinakheradyar@gmail.com

نویسنده مسئول: سینا خردیار

مقدمه

در دنیای امروز، حسابرسی مالیاتی و پذیرش مودیان حقوقی می‌تواند به چالش‌ها و مسائل مختلفی برخورد نماید. این امر به عوامل مختلفی از جمله قوانین و مقررات مالیاتی، معیارهای حسابرسی، تکنولوژی مالیاتی و نقش و تأثیر مودیان حقوقی در اقتصاد و حسابرسی بستگی دارد، تغییرات در قوانین و مقررات مالیاتی، تأثیر زیادی بر روی حسابرسی مالیاتی داشته است (Shim et al, 2024). تغییرات در قوانین ممکن به تغییر در اهداف مودیان حقوقی منجر شود که نیازمند تنظیمات مالیاتی جدیدی باشند که حسابرس باید آنها را بررسی نماید، معیارهای حسابرسی مالیاتی تأثیر زیادی بر کیفیت حسابرسی دارد (Brezina et al, 2022). حسابرس باید مطمئن باشد که تمامی اصول و استانداردهای حسابرسی را رعایت کرده است تا اعتبار و صحت گزارش‌های مالی مؤدی را تضمین نماید. استفاده از تکنولوژی در حسابرسی مالیاتی می‌تواند به بهبود کیفیت و کارایی این فرآیند و ابزارهای مالیاتی مبتنی بر هوش مصنوعی و تحلیل داده‌ها کمک نماید تا اطلاعات بیشتری را درباره مالیات‌های مودیان حقوقی به دست آورند و ارزیابی دقیق‌تری را انجام دهند (Asnawi, 2016). نقش و تأثیر مودیان حقوقی در اقتصاد و حسابرسی بسیار مهم است. حسابرسان باید تأثیرات مودیان حقوقی بر ساختار مالی و عملکرد مالیاتی آنها را مورد بررسی قرار دهند تا بتوانند اطمینان حاصل نمایند که گزارش‌های مالی مودیان حقوقی دقیق و قابل اعتماد هستند (Hofmann et al, 2008).

کیفیت حسابرسی مالیاتی اهمیت بسیاری در حفظ صداقت و دقت گزارش‌های مالیاتی شرکت‌ها و سازمان‌ها دارد. یکی از عوامل کلیدی در افزایش کیفیت حسابرسی مالیاتی، پذیرش مودیان حقوقی است (Azari et al, 2023)، که به معنای ارزیابی و قبول کردن مودیان حقوقی به عنوان مشتریان یا مراجعه‌کنندگان به خدمات حسابرسی مالیاتی مشارکت می‌کنند. در فرآیند پذیرش مودیان حقوقی، حسابرسان باید به دقت نیازمندی‌ها و الزامات حسابرسی مالیاتی را بررسی و تضمین نمایند که مودیان حقوقی مطابق با این نیازمندی‌ها عمل نمایند (Rahayu et al, 2017). برای این منظور، ارزیابی ریسک‌های مالیاتی، مرور اطلاعات مالی و مالیاتی مودیان حقوقی، و بررسی سابقه و تجربه آنها از جمله اقداماتی است که در این فرآیند انجام می‌شود که به عنوان یک فرایند ارتباطی میان حسابرس و مودیان حقوقی، می‌تواند بهبود قابل توجهی در کیفیت حسابرسی مالیاتی داشته باشد (Karimi Shahraki et al, 2023).

مشکلات کیفیت حسابرسی مالیاتی یکی از مسائل اساسی آن، پذیرش مودیان حقوقی است. زمانی که یک حسابرس مالیاتی شرکت یا سازمانی را به عنوان مؤدی حقوقی پذیرش می‌دهد، ممکن است با مشکلاتی روبرو شود. اولین مشکلی که ممکن است پیش آید، تعارض منافع است حسابرس ممکن است درگیر تعارض منافع میان اهداف مالیاتی مؤدی و وظایف حسابرسی خود شود (Francis, 2004). این عامل منجر به کاهش کیفیت حسابرسی و اعتماد عمومی به گزارش حسابرسی می‌گردد. که احتمالاً ناکارآمدی در انجام حسابرسی ممکن است به دلیل تعارض منافع یا شرایط دیگر، نتواند حسابرسی دقیق و کارآمدی انجام دهد و نقص‌های مالیاتی یا قوانین مربوطه را به درستی شناسایی نماید (Vierra Gracia, 2019). پذیرش مودیان حقوقی در حسابرسی مالیاتی منجر به کاهش کیفیت، اعتماد و شفافیت در فرآیند حسابرسی می‌شود. برای افزایش کیفیت حسابرسی، مهم است که حسابرسان مالیاتی با دقت و حرفه‌ای‌تر به انتخاب مودیان حقوقی خود پردازند و تعارض منافع را به دقت مدیریت نمایند (Rakhshi et al, 2021).

تعارض منافع میان اهداف مالیاتی مؤدی و وظایف حسابرسی می‌تواند به عنوان یک مسئله مهم در فرآیند حسابرسی مالیاتی مطرح شود. در اینجا، منافع مؤدی برای کاهش بار مالیاتی و ارائه گزارش‌های مالی بدون تخلف، ممکن است با وظایف حسابرسی که شامل اعتبار و دقت گزارش‌های مالی است، تعارض ایجاد نماید. یکی از تعارضات اصلی در این زمینه، تلاش مؤدی برای کاهش بار مالیاتی و استفاده از هرگونه حفره مالیاتی یا مفاد ناشناس در قوانین مالیاتی است که ممکن است با معیارهای حسابرسی متفاوت باشد (Gupta et al, 2015). مؤدی ممکن است تلاش کند که هزینه‌های قابل کسر مالیاتی را افزایش دهد، در حالی که این موارد ممکن است به عنوان نقطه مورد نظر حسابرس برای بررسی و ارزیابی شوند. همچنین، مؤدی اطلاعات مالی را به گونه‌ای ارائه دهد که بار مالیاتی را کاهش دهد، در حالی که حسابرس باید اطمینان حاصل نماید که این اطلاعات و گزارش‌ها دقیق، کامل و قابل اعتماد هستند (Khushal, 2019). این می‌تواند به تضاد میان مصالح مالیاتی مؤدی و وظایف حسابرسی منجر شود. بنابراین، حسابرسان می‌بایست در هنگام انجام وظایف حسابرسی مالیاتی، به دقت به تضادهای ممکن بین اهداف مالیاتی مؤدی و وظایف حسابرسی توجه و از رفع هرگونه تعارض منافع اطمینان حاصل نمایند تا اعتماد عمومی به صحت و دقت گزارش‌های مالی حفظ شود (Karamkhani et al, 2016).

عدم رعایت قوانین و مقررات مالیاتی توسط مودیان می‌تواند منجر به مشکلات و ابهامات جدی در حسابرسی مالیاتی شود و باعث کاهش کیفیت گزارش‌های مالی و مالیاتی شرکت یا سازمان شود. این عامل می‌تواند به وجود آوردن ریسک‌های حقوقی برای مودیان حقوقی منجر شود (Abdu & Adem, 2023). از جمله فرار مالیاتی، پرداخت جریمه، جریمه‌های مالیاتی، و حتی اتهامات جنایی در برابر مالیات. عدم رعایت قوانین مالیاتی می‌باشد که باعث افت اعتبار و اعتماد به مودیان حقوقی در میان حسابرسان و مراجعین می‌گردد، که منجر به مشکلاتی در فرآیند پذیرش و حسابرسی مالیاتی خواهد بود. نقض قوانین مالیاتی می‌تواند به هزینه‌های مالی بالا برای مودیان حقوقی منجر شود، از جمله پرداخت جریمه و هزینه‌های حقوقی برای حل و فصل این مسائل. عدم رعایت قوانین مالیاتی به افزایش ریسک و کارآمدی حسابرسی مالیاتی باعث کاهش کیفیت و اعتماد به گزارش‌های حسابرسی مالیاتی است (Torgler, 2008).

رعایت قوانین و مقررات مالیاتی توسط مودیان حقوقی بسیار حیاتی است و هرگونه عدم رعایت می‌تواند منجر به مشکلات جدی در فرآیند پذیرش و حسابرسی مالیاتی شود. اهمیت پذیرش مودیان حقوقی در حسابرسی مالیاتی بسیار بزرگ است زیرا این فرآیند به حفظ صداقت، دقت و کیفیت گزارش‌های مالیاتی کمک می‌نماید. با انجام یک پذیرش کارآمد و دقیق، حسابرسان می‌توانند اطمینان حاصل کنند که مودیان حقوقی مورد بررسی، الزامات و استانداردهای حسابرسی مالیاتی را رعایت و اطلاعات مالی و مالیاتی خود را به صورت صحیح و دقیق ارائه داده‌اند. عوامل مؤثر در فرآیند پذیرش مودیان حقوقی شامل عواملی همچون تجربه و تخصص حسابرسان، شناخت صحیح از قوانین و مقررات مالیاتی، و توانایی ارزیابی دقیق ریسک‌های مالیاتی می‌باشد. همچنین، تعامل مؤثر و قوی بین حسابرسان و مودیان حقوقی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است تا فرآیند پذیرش به بهترین شکل انجام شود. نقش حسابرسان در بهبود کیفیت حسابرسی مالیاتی از طریق پذیرش مودیان حقوقی بسیار حیاتی است. حسابرسان باید با دقت و حوصله بالا نیازمندی‌ها و مسائل مربوط به مودیان حقوقی را بررسی کرده و اطمینان حاصل کنند که فرآیند حسابرسی مالیاتی به درستی انجام می‌شود. ایجاد روابط قوی و مؤثر با مودیان حقوقی و ارائه پیشنهادات سازنده برای بهبود روند حسابرسی

نیز از وظایف اساسی حسابرسان در این حوزه است. لذا در این تحقیق به دنبال پاسخ به این پرسش هستیم که الگویابی کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی در کسب و کار چگونه است؟

ادبیات نظری

حسابرسی مالیاتی

حسابرسی مالیاتی یک فرایند حسابرسی مهم است که توسط حسابرسان حرفه‌ای انجام می‌شود. هدف اصلی این نوع حسابرسی، ارزیابی و تأیید صحت و صحت حسابها، گزارش‌های مالی و مدارک مربوط به مالیات است. حسابرسی مالیاتی شامل بررسی دقیق مستندات و اسناد مالیاتی، محاسبات مالیاتی، تطابق با قوانین و مقررات مالیاتی و اعمال دقیق آنها به منظور اطمینان از انطباق صحیح و قانونی با مقررات مالیاتی می‌باشد. در حسابرسی مالیاتی، حسابرسان باید دارای تخصص و تجربه کافی در زمینه مالیات و حسابرسی باشند تا بتوانند ارزیابی‌های دقیق و صحیحی انجام دهند (Modugu & Anyaduba, 2014). آنها باید با تغییرات قوانین و مقررات مالیاتی آشنا بوده و روش‌های حسابرسی مالیاتی را به درستی اجرا کنند. از دقت، دقت و کیفیت بالا در انجام حسابرسی مالیاتی بسیار حیاتی است زیرا هر گونه اشتباه یا نقصی می‌تواند منجر به پرداخت مالیات اضافی یا جریمه‌های مالیاتی شود. با افزایش کیفیت حسابرسی مالیاتی، سازمان‌ها و شرکت‌ها می‌توانند از ریسک‌های مالیاتی کاسته و اطمینان حاصل کنند که فعالیت‌های مالیاتی آنها با مقررات قانونی همخوانی دارد. به همین دلیل، حسابرسی مالیاتی به عنوان یکی از ابزارهای مدیریت ریسک مالیاتی بسیار اهمیت دارد و باید به صورت دقیق و حرفه‌ای انجام شود (Olaoye et al, 2018).

کیفیت حسابرسی مالیاتی

حسابرسی مالیاتی یک فرایند حسابرسی است که هدف آن ارزیابی و تأیید صحت و صحت حسابها و گزارشهای مالی مربوط به مالیات است. این ارزیابی شامل بررسی و ارزیابی مدارک و اسناد مالیاتی، محاسبات مالیاتی، اعمال مقررات مالیاتی و تطابق آنها با قوانین و مقررات مالیاتی مربوطه می‌شود. کیفیت حسابرسی مالیاتی بسیار مهم است، زیرا ممکن است اشتباهات یا نقص‌هایی در حسابرسی مالیاتی منجر به پرداخت مالیات اضافی یا جریمه‌های مالیاتی شود (Nugrahanto & Alhadi, 2021). بنابراین، حسابرسان باید دقت و دقت خاصی در انجام این فرایند داشته باشند و از روش‌ها و استانداردهای حسابرسی مالیاتی معتبر استفاده کنند. برای افزایش کیفیت حسابرسی مالیاتی، حسابرسان باید به روز بوده و با تغییرات قوانین و مقررات مالیاتی آشنا باشند. آنها باید دارای تجربه و تخصص کافی در زمینه حسابرسی مالیاتی باشند و بتوانند به درستی ارزیابی‌های خود را انجام دهند. همچنین، اطمینان از استفاده از روش‌ها و استانداردهای حسابرسی مالیاتی مربوطه و اجرای صحیح و کامل آنها نیز برای افزایش کیفیت حسابرسی مالیاتی بسیار حیاتی است (Siraj & Darabi, 2023).

مودیان حقوقی

مودیان حقوقی به اشخاص حقوقی اطلاق می‌شود که مالیات بر ارزش افزوده را برای محصولات و خدماتی که خریداری می‌کنند، پرداخت می‌کنند. این اشخاص ممکن است تولیدکنندگان، عرضه‌کنندگان، خرده‌فروشان یا افراد حقوقی دیگری باشند که در فرایند تولید و توزیع محصولات و خدمات شرکت دارند (Rostami, 2008). مودیان حقوقی معمولاً مالیات بر ارزش افزوده را به نام خود پرداخت می‌کنند و سپس این مالیات را به مشتریان خود اضافه کرده و از آنها دریافت می‌کنند. مودیان حقوقی معمولاً موظف به ثبت نام در سازمان‌های مالیاتی مربوطه هستند و باید حساب‌های مالیاتی خود را به‌روز نگه دارند و اظهارنامه‌های مالیاتی خود را به موقع و به درستی ارائه دهند. آن‌ها باید اطلاعات مالی خود را به دقت ثبت کنند و از روش‌ها و استانداردهای مالیاتی مربوطه پیروی کنند تا از پرداخت مالیات اضافی یا مشکلات مالیاتی جلوگیری کنند. مودیان حقوقی با توجه به اهمیت مالیات در فعالیت‌های تجاری و اقتصادی خود، باید به دقت بالا در مدیریت و پرداخت مالیات توجه کنند. همچنین، باید با تغییرات قوانین و مقررات مالیاتی آشنا باشند و اطمینان حاصل کنند که فعالیت‌های مالیاتی آنها با مقررات قانونی همخوانی دارد تا از هرگونه مشکلات و ریسک‌های مالیاتی جلوگیری کنند (Meidawati & Azmi, 2019).

کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی

کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی به معنای ارتقای عملکرد و کارایی حسابرسی مالیاتی است که توسط حسابرسان انجام می‌شود. این رویکرد به این معنا است که حسابرسان باید مودیان حقوقی خود را با دقت بررسی کنند و اطمینان حاصل کنند که اطلاعات مالی و مالیاتی آنها صحیح و کامل است (Nugrahanto & Alhadi, 2021). این شامل بررسی و ارزیابی صحت اظهارنامه‌های مالیاتی، محاسبات مالیاتی، مستندات مالیاتی و روش‌های مالیاتی مودیان حقوقی می‌شود. به منظور افزایش کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی، حسابرسان باید دارای تخصص و تجربه کافی در زمینه حسابرسی مالیاتی و مقررات مالیاتی باشند. آن‌ها باید با تغییرات قوانین و مقررات مالیاتی آشنا بوده و روش‌های حسابرسی مالیاتی را به درستی اجرا کنند. اطمینان از انطباق دقیق مودیان حقوقی با قوانین و مقررات مالیاتی و اعمال دقیق آنها از دیگر وظایف حسابرسان در این حوزه است. با انجام حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی به درستی و با دقت، مودیان حقوقی می‌توانند از ریسک‌های مالیاتی کاسته و از تخلفات مالیاتی جلوگیری کنند. همچنین، این رویکرد باعث افزایش اعتماد مودیان حقوقی به حسابرسان و بهبود روابط میان آنها می‌شود. از این رو، کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی اهمیت بسیاری دارد و باید به آن توجه ویژه‌ای شود (Ranjit & Sweeti, 2018).

پیشینه پژوهش

(Kai et al, 2023) مطالعه‌ای با عنوان ساخت شاخص ارزیابی کیفیت حسابرسی داخلی: شواهد از شرکت‌های فهرست شده در استان جیانگ سود، چین انجام دادند، کیفیت حسابرسی داخلی پایه و اساس بقا و توسعه یک شرکت در سراسر جهان است، در نتیجه، تلاش‌های جهانی برای ایجاد یک شاخص ارزیابی علمی و دقیق برای کیفیت حسابرسی داخلی

صورت گرفته است. با این حال ادبیات نشان می‌دهد که شاخص‌های ارزیابی کیفیت حسابرسی داخلی موجود دارای نقص‌های زیادی هستند، مانند فقدان شاخص‌های ارزیابی سیستماتیک حسابرسی داخلی، اجرای ضعیف و ناتوانی در شناسایی حوزه‌های اولویت دار. برای پرداختن به شکاف‌های موجود در ادبیات، این مطالعه قصد دارد یک شاخص ارزیابی کیفیت حسابرسی داخلی با استفاده از رویکردهای مشترک کارت امتیازی متوازن، فرایند دلفی و فرایند تحلیل سلسله مراتبی ایجاد کند، بررسی متون سیستماتیک، بررسی دستورالعمل‌های حسابرسی داخلی شرکت‌ها، کارت امتیازی متوازن و رویکردهای دلفی منجر به یک شاخص ارزیابی کیفیت حسابرسی داخلی چند سطحی با پنج بعد (رضایت ذینفعان، مشارکت ذینفعان، نتایج مالی، فرایند حسابرسی داخلی و یادگیری رشد) شد و ۳۶ شاخص فرآیند تحلیل سلسله مراتبی نشان داد که اولویت بندی‌ترین بعد، فرایند حسابرسی داخلی است، نسبت سازگاری و بازخورد ارزیابی از حسابرسان داخلی، مدیریت و اعضای کمیته حسابرسی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس نشان داد که نتایج معتبر و قابل اعتماد هستند.

(Seckler et al, 2023) مطالعه‌ای با عنوان دیدگاه مدیریت خطا در مورد کیفیت حسابرسی به سمت یک مدل چند سطحی انجام دادند، ما از دیدگاه مدیریت خطا در مورد کیفیت حسابرسی استفاده می‌کنیم، با تیکه بر ۱۸ ماه مشاهدات شرکت کنندگان و ۳۸ مصاحبه انجام شده در یک شرکت حسابداری بزرگ ۴، ما یک مدل چند سطحی از مدیریت خطا را توسعه می‌دهیم، با این مدل، ما نحوه تعامل ساختارهای سازمانی، رویه‌ها و شیوه‌های تیمی، و شناخت و احساسات فردی برای مدیریت خطا را پیشنهاد می‌کنیم، مدل چند سطحی مدیریت خطا به ما اجازه می‌دهد تا به طور مفهومی تحقیقات رفتاری و اجتماعی قبلی را در مورد کیفیت حسابرسی ادغام کنیم به ادبیات مدیریت خطای شرکت حسابداری در حال افزایش کمک می‌کند، و توضیح می‌دهد که چگونه و چرا دو رویکرد کلی از ادبیات مدیریت خطای گسترده‌تر به خطاهایی که معمولاً به عنوان متضاد یکدیگر در نظر گرفته می‌شوند، یعنی پیشگیری از خطا و انعطاف پذیری در خطا، ممکن است در شرکت‌های حسابداری با هم تعامل داشته باشند و در واقع متضمن یکدیگر باشند.

(Delbari Ragheb & Ismailzadeh, 2023) پژوهشی را با عنوان مدل کیفیت حسابرسی مستقل با تاکید بر رفع نیازهای ذینفعان انجام دادند، ذینفعانی که در پی کسب اطمینان نسبت به صحت محتوای اطلاعات مالی هستند، از حسابرسی مستقل به عنوان ابزاری کارآمد در حوزه کنترل‌های مالی استفاده می‌کنند، اما غالباً در مورد کیفیت این ابزار با ابهامات و سؤالات زیادی مواجه می‌شوند، در این میان پژوهش حاضر و هدف آن که ارائه کیفیت حسابرسی مستقل با تاکید بر رفع نیازهای ذینفعان است، می‌تواند ابهامات و سؤالات آنان را به میزان زیادی برطرف نماید. پژوهش کیفی، داده بنیاد (با رهیافت ظاهرشوند، حاوی پارادایم تفسیری و رویکردی استقرایی) است، که براساس نمونه گیری نظری، مصاحبه‌های عمیق نیمه ساختار یافته و چهارده نفر از متخصصین حسابرسی و توجهی استمراری به اشباع نظری انجام شده است، این مدل چند وجهی شامل چهار جزء مشترک و طبقه بندی سه گانه می‌باشد، اجزای مدل پژوهش دارای رابطه تعاملی با یکدیگر هستند، این رابطه وضعیتی را ایجاد می‌کند که هر جزء مدل در شرایط اثرگذاری و اثرپذیری نسبت به دیگر جزء قرار می‌گیرد، این مدل ضمن تصدیق تئوری اخلاقی حسابرسی، دیدگاه و تصویر ذهنی مصاحبه شوندگان پژوهش از کیفیت حسابرسی مستقل با تاکید بر رفع نیازهای ذینفعان را نشان می‌دهد.

(Najibzadeh & Mirbagheri Heer, 2023) به بررسی عوامل عوامل اقتصادی و اجتماعی مؤثر بر احتمال پذیرش برگ تشخیص مالیات بر عملکرد شرکت‌ها توسط مودیان حقوقی شرق تهران پرداختند. نتایج برآورد الگوی لاجیت نشان داد که رابطه معناداری بین متغیرهای درآمد افراد، سطح تحصیلات و آموزش، سن افراد، وضعیت اشتغال جانبی افراد، میزان آگاهی از قوانین و مقررات مالیاتی، سابقه دریافت تسهیلات دریافتی، اندازه شرکت، حمایت‌ها و یارانه‌های دولت و وضعیت سوددهی با احتمال پذیرش برگ تشخیص مالیات از سوی مودیان حقوقی شرق تهران وجود دارد.

(Jamshidi et al, 2023) به بررسی تبیین و اعتبار یابی عوامل مؤثر در مدل ارتقای کیفیت حسابرسی مالیاتی پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان داد عوامل علی مؤثر بر ارتقای مدل کیفیت حسابرسی مالیاتی بر مقوله‌های پدیده محوری مؤثر بر ارتقای مدل کیفیت حسابرسی مالیاتی تأثیر مثبت و معناداری دارند. همچنین یافته‌ها نشان داد مقوله‌های پدیده محوری، عوامل زمینه‌ای و مداخله گر مؤثر بر ارتقای مدل کیفیت حسابرسی مالیاتی بر عوامل راهبردی مؤثر بر ارتقای مدل کیفیت حسابرسی مالیاتی تأثیر مثبت و قابل توجهی دارند. همچنین یافته‌ها نشان داد که عوامل راهبردی بر پیامدها نیز تأثیر مثبت و معناداری دارند.

(Hassanjani Khoshkroudi et al, 2023) به بررسی شناسایی متغیرهای غیرشکننده مؤثر بر کیفیت حسابرسی مالیاتی، با توجه به ویژگی‌های محیطی و شرایط حاکم بر مودیان و حسابرسان مالیاتی پرداختند. بر اساس میزان حداقل خطا، مدل BMA از بالاترین دقت برخوردار بود. پس از برآورد مدل، ۱۷ شاخص اصلی در سه گروه متغیرهای حسابرسان مالیاتی (کیفیت حسابرسی مالیاتی دوره گذشته، سابقه کار، رسیدگی فردی یا گروهی پرونده، تخصص حسابرس، میزان استفاده حسابرسان از اطلاعات واصله، فشار کاری حسابرس، انجام حسابرسی در چند منبع مالیاتی، معامله با اشخاص وابسته، وجود فاکتور غیررسمی، استفاده از کارت بازرگانی دیگران)؛ متغیرهای درون شرکتی (مدیریت سود تعهدی؛ نسبت بدهی) و متغیرهای کلان اقتصادی (تورم، نرخ ارز غیررسمی، پیچیدگی مالیاتی، انصاف مالیاتی، شاخص فضای کسب و کار و شاخص سرمایه اجتماعی)، به‌عنوان متغیرهای اثرگذار مشخص گردیدند. بر اساس نتایج کاملاً مشهود است که کیفیت حسابرسی مالیاتی دارای ماهیتی چندبعدی است. با توجه به فقدان پژوهش جامع در حوزه کیفیت حسابرسی مالیاتی در این خصوص، مدل چندوجهی طراحی شده؛ دیدگاه جامعی از عوامل مؤثر بر کیفیت حسابرسی مالیاتی ارائه می‌نماید.

(Ahmadi & Azmoun, 2023) به بررسی اثرات حسابرسی مالیاتی بر رعایت مالیات و تمکین و حواله درآمد مالیاتی پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که حسابرسی مالیاتی موجب انطباق مالیات و حواله می‌شود.

(Dast Akhiz & Asadi, 2023) به بررسی تأثیر نتایج حسابرسی مالیاتی بر مزایای مالیاتی شرکت‌ها پرداختند. بر اساس نتایج حاصل از آزمون‌های آماری و بررسی‌های صورت گرفته بر روی داده‌های حاصل از پرسشنامه مربوط به مطالعه موردی انجام شده حاکی از آن است که نتایج حسابرسی مالیاتی رابطه معناداری با مزایای مالیاتی دارد.

(Ghashghai & Khaligh, 2022) به بررسی شناسایی و رتبه بندی عوامل مؤثر بر کیفیت حسابرسی مالیاتی پرداختند. با توجه به نتایج پژوهش در بین عوامل به ترتیب عامل فرهنگی (وزن مربوطه ۰/۳۳)، عامل علمی (۰/۲۵)، عامل سیاسی (۰/۲۳)، عامل اقتصادی (۰/۱۹) دارای بیشترین درجه اهمیت بودند.

روش‌شناسی تحقیق

روش پژوهش با توجه به هدف آن، کاربردی می‌باشد. برای پاسخ به سؤال تحقیق از روش‌شناسی کیفی استفاده شده و از حیث فلسفه پژوهش در زمره پارادایم اثبات‌گرایی و از حیث سبقه پژوهش کیفی، دارای رویکرد استقرایی و قیاسی و راهبرد پیمایشی است. این پژوهش از حیث هدف اکتشافی است و به اکتشاف متغیرها و ارتباط علی آن‌ها می‌پردازد. جامعه پژوهش تحقیق حاضر شامل ۱۲ نفر از مدیران مالی می‌باشند که برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری غیراحتمالی قضاوتی (هدفمند) استفاده شد. مصاحبه با نمونه‌های پژوهش انجام شد. ویژگی‌های خبرگان کلیه مدیران مالی در نظر گرفته شده است. به‌منظور نمونه‌گیری از روش گلوله برفی استفاده شد. برای گردآوری داده‌های پژوهش در بخش کیفی از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته استفاده شد که با سؤالات باز و کلی تا ۱۱ نفر انجام شد و فرایند نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. اطلاعات موردنیاز با استفاده از مصاحبه از خبرگان جمع‌آوری شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از تکنیک داده بنیاد با استفاده از نرم افزار Maxqda ۲۰ به شناسایی عوامل انجام گردید.

یافته‌های پژوهش

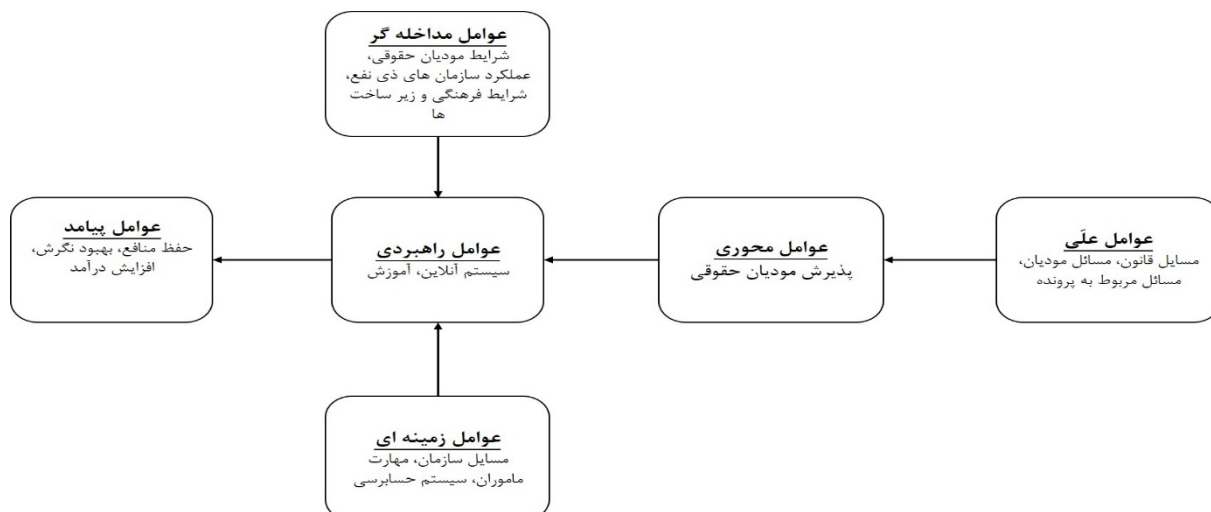
در این مرحله به گردآوری داده‌های کیفی از خلال مصاحبه‌های عمیق با گروه خبرگان اقدام شد. در فرآیند کدگذاری باز، مضمون‌های بسیاری حاصل شد که طی فرآیند رفت و برگشتی تحلیل داده‌ها، مجموعه این داده‌های کیفی اولیه به مقوله‌های کمتری تقلیل یافت. سپس به بررسی هر یک از این مقوله‌های به‌دست آمده در مرحله کیفی پرداخته شد. این مرحله به‌منظور مقایسه و تمایز کدها و مفاهیم، موارد پیچیده‌تر و جامع‌تری را ارائه می‌دهد. که با شناسایی الگوهای درون یافته‌ها، دسته‌های اولیه شکل گرفته‌اند، همچنین در این مرحله از تحلیل داده‌ها، همزمان با جمع‌آوری داده‌های جدید، محققان با درگیر بودن در فرآیند همسنجی پیوسته، به میزان دریافت اطلاعات جدید در دسته‌ها و بنابراین به اشباع رسیدن آن‌ها توجه داشتند. به‌طور معمول پدیده محوری، دسته‌ای در میان داده‌های جمع‌آوری شده است که به صورت وسیعی در خلال مصاحبه‌ها از آن نام برده شده یا از جنبه نظری، در شکل مفهومی مرکزی و بنیادی پدیدار می‌شود (Corbin & Strauss, 1990). انواع دسته‌هایی که پیرامون پدیده محوری می‌توانند جای بگیرند را شامل: شرایط علی (عواملی که سبب پدیدار شدن مقوله محوری می‌شوند)، شرایط زمینه‌ای و مداخله‌گر (عوامل داخلی و خارجی مؤثر بر اجرای راهبردهای مدل)، راهبردها (استراتژی‌های پیشنهادی در واکنش به پدیده محوری) و درنهایت پیامدها (نتایج به کارگیری راهبردها) برشمردند. به منظور تحلیل داده‌ها ویرساخت طراحی ارائه مدلی الگویابی کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی در کسب و کار در سطوح مختلف از تحلیل مضمون و شبکه مضامین استفاده شده است.

جدول ۱. فرایند کدگذاری نظری به منظور کشف مضامین پایه، سازمان یافته ارائه مدل الگویابی کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی در کسب و کار منبع (یافته‌های تحقیق)

مفاهیم	مقوله‌ها	مقوله‌های عمده	نوع مقوله	
عوامل علی	عدم کارایی قانون مالیات مستقیم، بی ثباتی سیستم قانون گذاری، اشکالات قانون	عدم کارایی قانون	مسائل قانون	
	پراکندگی قانون، پیچیدگی قانون، تغییرات مداوم قانون	تعدد قوانین		
	وجود قوانین متضاد، وجود قوانین موازی، پاداش بر اساس وصولی	تعارض قوانین		
	اسناد و مدارک نقص مؤدی، فقر اطلاعات کیفی، مانع تراشی مودیان	اشتباهات مودیان	مسائل مودیان	
	پذیرش ذاتی حسابرسی، قاتل بودن حق حسابرسی برای سازمان	عدم پذیرش ذات حسابرسی		
	تعدد پرونده مورد بررسی هر حسابرس، کمبود اطلاعات در سامانه، محدودیت عملکردی حسابرسان	تعداد پرونده‌ها	مسائل مربوط به پرونده	
	عدم آگاهی مدیران ارشد از قوانین، بی اطلاعی مدیران از قوانین	زمان حسابرسی		
	عوامل زمینه‌ای	تحمیل فشارهای عصبی به کارمندان سازمان، فشارهای سازمانی برای اخذ مالیات بر ماموران مالیاتی، محافظه کاری ماموران مالیاتی	فشارهای سازمانی	مسائل سازمان
		استانداردهای مشابه، ملاک نبودن قانون واحد، تولید فساد در قانون، اعمال سلیقه در قانون	نقص در قانون	
عدم رعایت فرآیند تشخیص در پرونده‌های بزرگ، یک طرفه بودن نگارش پرونده تشخیص، عدم زیان		فرایند تشخیص		

	مهارت ماموران	مشترک مأمور و مؤدی	عدم آگاهی مدیران ارشد از قوانین، بی اطلاعی ماموران مالیاتی از قانون مالیاتی
		دانش حسابرسی	بی قانون بودن مودیان بزرگ مالیاتی، عدم همکاری مودیان در ارائه مدارک
		همکاری مودیان	پیچیدگی کسب و کار مودیان، عدم قابلیت ردیابی اطلاعات مودیان
	سیستم حسابرسی	سیستم سنتی	وجود اشتباه استراتژیک در سیستم، تحویل پرونده‌های فیزیکی مؤدی، سیستم سنتی حسابرسی
		نظارت ضعیف	عدم برخورد قاطع با متولیان متخلف، وجود فساد در برخی از ماموران مالیاتی، فساد فرایند مالیات ستانی
	مداخله گر	شرایط مودیان حقوقی	مالکیت شرکت‌ها
عملکرد سایر نهادها			تأثیرپذیری از عوامل بیرونی، دخالت نهادهای دیگر، دخالت‌های بیرونی، عدم هماهنگی متولیان قانون
شرایط جغرافیایی			خصوصیات جغرافیایی، تفاوت فرهنگ مالیاتی در استان‌ها مختلف
عملکرد سازمان‌های ذی نفع		تعارض منافع	تعارض منافع، دولتی بودن سازمان، تعارض منافع کمیته کنترل کیفیت حسابرسی
		شرایط فرهنگی و زیر ساخت‌ها	تصور فرار مالیاتی
شرایط اعتقادی			عدم احساس دین، نبود حجب و حیا، عدم احساس مسئولیت اجتماعی

		زیرساخت‌ها	زیرساخت‌های نامناسب، فراهم نبودن امکان مکانیزه سازی
راهبردها	سیستم آنلاین	مکانیزه سازی	نیاز به تأیید مؤدی در سامانه، تقویت پایگاه اطلاعاتی، استقرار سامانه ریز داده‌ها اقتصادی
		اصلاح رویکرد تشخیص مالیات	الزام آنلاین شدن گزارش رسیدگی، تغییر رویکرد در اخذ مالیات، سیستماتیک کردن اخذ مالیات، عدم نیاز به جلسات بازرسی حضوری
	آموزش	اطلاع رسانی و تبلیغات	شفاف سازی قانون برای مؤدی، فرهنگ سازی در رسانه‌های جمعی، اطلاع رسانی قوانین، تبلیغات ضعیف در سازمان
		آموزش‌های کاربردی	آموزش به شیوه حضوری و کاربردی، تقویت فرهنگ تمکین در مودیان، تدریس چند جانبه، آموزش ترکیبی کاربردی
		افزایش اعتماد به نفس ماموران مالیاتی	اطمینان خاطر به ماموران مالیاتی، حمایت از ماموران مالیاتی
پیامد	حفظ منافع	منافع مودیان	حفظ منافع سهامداران، حفظ منافع متقابل مودین
		ایجاد اعتماد	اعتمادسازی در مودیان، افزایش اعتماد به نفس نیروی‌های حسابرسی، اعتماد سازی در عمل
	بهبود نگرش	بهبود نگاه جامعه	رضایتمندی فعالان اقتصادی، اکتشاف و تکامل زنجیره‌های اقتصادی در جامعه، بهبود نگاه به حسابرسی مالیاتی
		بهبود آگاهی	افزایش آگاهی عمومی، افزایش سطح آگاهی مودیان
	افزایش درآمد	افزایش وصولی	وصول سریع مالیات، افزایش درآمد

شکل ۲. کدگذاری محوری مدل الگویابی کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی در کسب و کار

بحث و نتیجه گیری

یافته‌های پژوهش نشان از تاثیر گذاری هفت بُعد: عوامل علی شامل (مسائل قانون، مسائل مودیان، مسائل مربوط به پرونده، مسائل سازمان) عوامل محوری شامل (پذیرش مودیان حقوقی)، عوامل مداخله گر شامل (شرایط مودیان حقوقی، عملکرد سازمان‌های ذی نفع، شرایط فرهنگی و زیر ساخت‌ها)، عوامل زمینه‌ای شامل (مسائل سازمانی، مهارت ماموران، سیستم حسابرسی)، عوامل پیامدی شامل حفظ منافع، بهبود نگرش، افزایش درآمد) با نتایج پژوهش (Delbari Ragheb & Ismailzadeh, 2023) (Seckler et al, 2023) (Kai et al, 2023) (Jamshidi et al, 2023) (Najibzadeh & Mirbagheri Heer, 2023) (Hassanjani Khoshkroudi et al, 2023) (Ahmadi & Azmoun, 2023) (Dast Akhiz & Asadi, 2023) (Ghashghai & Khaligh, 2022) همسو می‌باشد. (Jamshidi et al, 2023) به بررسی تبیین و اعتبار یابی عوامل مؤثر در مدل ارتقای کیفیت حسابرسی مالیاتی پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان داد عوامل علی مؤثر بر ارتقای مدل کیفیت حسابرسی مالیاتی بر مقوله‌های پدیده محوری مؤثر بر ارتقای مدل کیفیت حسابرسی مالیاتی تأثیر مثبت و معناداری دارند. همچنین یافته‌ها نشان داد مقوله‌های پدیده محوری، عوامل زمینه‌ای و مداخله گر مؤثر بر ارتقای مدل کیفیت حسابرسی مالیاتی بر عوامل راهبردی مؤثر بر ارتقای مدل کیفیت حسابرسی مالیاتی تأثیر مثبت و قابل توجهی دارند. همچنین یافته‌ها نشان داد که عوامل راهبردی بر پیامدها نیز تأثیر مثبت و معناداری دارند. (Hassanjani Khoshkroudi et al, 2023) ۱۷ شاخص اصلی در سه گروه متغیرهای حسابرسان مالیاتی (کیفیت حسابرسی مالیاتی دوره گذشته، سابقه کار، رسیدگی فردی یا گروهی پرونده، تخصص حسابرسان، میزان استفاده حسابرسان از اطلاعات واصله، فشار کاری حسابرسان، انجام حسابرسی در چند منبع مالیاتی، معامله با اشخاص وابسته، وجود فاکتور غیررسمی، استفاده از کارت بازرگانی دیگران)؛ متغیرهای درون شرکتی (مدیریت سود تعهدی؛ نسبت بدهی) و متغیرهای کلان اقتصادی (تورم، نرخ ارز غیررسمی، پیچیدگی مالیاتی، انصاف مالیاتی، شاخص فضای کسب و کار و شاخص سرمایه اجتماعی)، به عنوان متغیرهای اثرگذار مشخص کردند. بر اساس نتایج کاملاً مشهود است که کیفیت حسابرسی مالیاتی دارای ماهیتی چندبعدی است. با توجه به فقدان پژوهش جامع در حوزه کیفیت حسابرسی

مالیاتی در این خصوص، مدل چندوجهی طراحی شده؛ دیدگاه جامعی از عوامل مؤثر بر کیفیت حسابرسی مالیاتی ارائه می‌نماید.

با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش، پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی در کسب و کار امری بسیار حیاتی است. با توجه به مسائل قانونی، مهارت ماموران، و سیستم حسابرسی، این مسأله نقش بسیار مهمی در عملکرد سازمان‌های ذی نفع دارد. شرایط مودیان حقوقی و سیستم آنلاین نیز نقش مهمی در این موضوع ایفا می‌کنند.

برای بهبود نگرش و افزایش درآمد، لازم است که سازمان‌های ذی نفع بهبودی در سیستم حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی ایجاد نمایند. این امر باعث حفظ منافع و بهبود نگرش عمومی نسبت به سازمان‌ها می‌شود.

افزایش کیفیت حسابرسی مالیاتی باعث افزایش اعتماد عمومی به سازمان‌ها، بهبود فرهنگ سازمانی، و بهبود زیرساخت‌ها خواهد شد، با توجه به این نکات، به نظر می‌رسد که ایجاد یک سیستم حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی که توانایی ارزیابی دقیق و صحیح را داشته باشد، و منجر به بهبود کلی عملکرد سازمان‌های ذی نفع، افزایش درآمد، و ارتقاء کیفیت خدمات مالیاتی شود.

با توجه به مسائل قانونی مربوط، حسابرسان مالیاتی باید با دقت قوانین و مقررات مالیاتی را پیگیری کرده و از انطباق مودیان حقوقی با آنها اطمینان حاصل کنند. این امر باعث کاهش ریسک‌های مالیاتی و پیشگیری از تخلفات مالیاتی می‌شود.

در مورد مسائل مودیان، حسابرسان باید با دقت اظهارنامه‌های مالیاتی و محاسبات مالیاتی مودیان را بررسی کرده و اطمینان حاصل نمایند که اطلاعات مالی و مالیاتی صحیح و کامل است. این امر باعث افزایش اعتماد مودیان به حسابرس و روابط میان آنها را بهبود می‌بخشد.

با توجه به مسائل سازمان، با ارتقاء کیفیت حسابرسی مالیاتی، سازمان می‌تواند از بهبود عملکرد مالیاتی و افزایش درآمد بهره‌برداری نمایند. همچنین، با توجه به مهارت ماموران، حسابرسان باید دارای تخصص و تجربه کافی برای انجام حسابرسی مالیاتی با دقت و کیفیت باشند.

با ایجاد یک سیستم حسابرسی قوی و بهبود فرهنگ سازمانی، می‌توان به ارتقای کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی در کسب و کار کمک کرد. این اقدامات باعث حفظ منافع سازمان، افزایش نگرش مثبت و بهبود سیستم‌ها و زیرساخت‌های سازمانی می‌شود. در نهایت، این تدابیر باعث افزایش درآمد و بهبود عملکرد سازمان‌های ذی‌نفعان خواهد شد، و به عملکرد کلی کسب و کار کمک می‌کند.

کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی در کسب و کار اهمیت بسیاری دارد. با توجه به پیچیدگی‌های قوانین و مقررات مالیاتی، حسابرسی مالیاتی دقیق و کامل باعث کاهش ریسک‌های مالیاتی و افزایش اعتماد مودیان حقوقی به حسابرس می‌شود.

انجام حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی به درستی، باعث حفظ تنظیمات مالیاتی صحیح و اطمینان از انطباق مودیان حقوقی با مقررات مالیاتی خواهد شد که با ارتقاء کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان

حقوقی، کسب و کارها می‌توانند از مزایای مختلفی بهره‌مند شوند. این شامل کاهش ریسک‌های مالیاتی، بهبود روابط با مشتریان و افزایش اعتماد مشتریان و سرمایه‌گذاران به کسب و کار می‌شود. افزایش کیفیت حسابرسی مالیاتی باعث بهبود عملکرد مالی و مالیاتی کسب و کار و باعث بهبود ارزش و اعتبار کسب و کار در بازار می‌شود. بنابراین، توجه به کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی نه تنها از نظر قانونی و مالیاتی مهم است، بلکه از نظر اعتبار و پایداری کسب و کار نیز اهمیت دارد. این رویکرد باعث بهبود عملکرد مالی و مالیاتی کسب و کار می‌شود و بازاریابی و رقابت پذیری کسب و کار را تقویت می‌کند. به طور کلی، کیفیت حسابرسی مالیاتی مبتنی بر پذیرش مودیان حقوقی باعث ایجاد یک محیط کسب و کار سالم و پایدار می‌شود و به توسعه و رشد کسب و کار کمک می‌نماید.

Reference

- Abdu, E., & Adem, M. (2023). Tax compliance behavior of taxpayers in Ethiopia: A review paper. *Cogent Economics & Finance*, 11(1), 2189559. DOI:10.1080/23322039.2023.2189559
- Ahmadi, S.M., & Azmoun, M. (2023). The effects of tax audit on tax compliance and compliance and remittance of tax income, the 16th international conference on modern researches in management, economics, accounting and banking, <https://civilica.com/doc/1992547>. (in Persian)
- Asnawi, M. (2016). Tax compliance decision analysis: Audit strategy, audit rate, perceived probability of audit, and taxpayer ethics. *Information Management and Business Review*, 8(3), 11-21. DOI: <https://doi.org/10.22610/imbr.v8i3.1327>
- Azari, V., & Moradzadeh Fard, M., & Hosseini, S., & Hemti, B. (2023) The effect of the components of the Amden model on the success of the integration of audit institutions with an emphasis on audit quality, *Professional Audit Research*, 13, 115-87. DOI:10.22034/jpar.2023.2005387.1181 (In Persian).
- Brezina, P., & Eberhartinger, E., & Zieser, M. (2022). Taxpayers' and Tax Auditors' Acceptance of Cooperative Automated Tax Audits. *WU International Taxation Research Paper Series*, (2021-02). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3769337> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3769337>
- Dast Akhiz, H., & Asadi, B. (2023). Investigating the impact of tax audit results on the tax benefits of companies, the 11th International Conference on Management, Accounting and Economic Development, <https://civilica.com/doc/1795534>. (In Persian).
- Delbari Ragheb, M., & Ismailzadeh, A. (2023) Independent audit quality model with emphasis on meeting the needs of stakeholders, *Financial Accounting and Audit Research*, 57, 69-98. DOI: 10.22059/acctgrev.2021.320583.1008535. (In Persian).
- Francis, J. R. (2004). What do we know about audit quality?. *The British accounting review*, 36(4), 345-368. <https://doi.org/10.1016/j.bar.2004.09.003>
- Ghashghai, A., & Khaligh, J. (2022). Identification and ranking of factors affecting the quality of tax audits with fuzzy hierarchical analysis method (FAHP), the second international conference of management laboratory and innovative approaches in management and economics, Tehran, <https://civilica.com/doc/1589018>. [In Persian].
- Gupta, A., & Holla, R., & Suri, S. (2015). Conflict of interest in public health: should there be a law to prevent it. *Indian J Med Ethics*, 12(3), 172-7. DOI:10.20529/IJME.2015.047
- Hassanjani Khoshkroudi, M., & Dadashi, I., & Mohseni maleki rastaghi, B., & Gholamnia roshan, H. (2023). Identification of Non-Fragile Variables Affecting Tax Audit Quality. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 20(79), 165-203. doi: 10.22054/qjma.2023.75212.2486. (In Persian).
- Hofmann, E., & Hoelzl, E., & Kirchler, E. (2008). Preconditions of voluntary tax compliance: Knowledge and evaluation of taxation, norms, fairness, and motivation to cooperate. *Zeitschrift für Psychologie/Journal of Psychology*, 216(4), 209-217. DOI:10.1027/0044-3409.216.4.209
- Jamshidi, R., & Barzegar, B., & Mohseni, A. (2023). Explanation and validation of effective factors in the tax audit quality improvement model. *Financial Economics Quarterly*, Volume: 17, Number: 64, <https://civilica.com/doc/1756598>. [In Persian].

- Kai, R., & Kong, Y., & Albert, H., & Ntarmah, Chen T. (2023). Constructing internal audit quality evaluation index: evidence from listed companies in Jiangsu province, China, *Journal home page for Heliyon*, 8(9), September 2023, e10598 DOI: 10.1016/j.heliyon.2022.e10598
- Karamkhani, J., & Vismradi, A., & Ali Madd, Z. (2015) Investigating the effectiveness of tax crimes in preventing tax evasion in the value added tax system among taxpayers in Ilam Province, *State Accounting*, 4, 25-36. DOI: 20.1001.1.24234613.1395.2.2.3.1 (In Persian).
- Karimi Shahraki, M., & Samadi Lergani, M., & Pourali, M. (2023) The moderating effect of experience on audit quality in economic conditions, *Studies in Fiqh Economi*, 5(19), 36-54. DOI:10.22034/ejs.2023.390272.1406. (In Persian).
- Khushal, A., & Khushal, F. (2018). Challenges of citizens' rights and taxpayers, *Tax Research Journal*, 92, 165-183. DOI: URL: <http://taxjournal.ir/article-۱-۱۷۸۵-fa.html> (In Persian).
- Meidawati, N., & Azmi, M. N. (2019). Factors influencing the compliance of taxpayers. *Journal of Contemporary Accounting*, 26-37. DOI:10.20885/jca.vol1.iss1.art3
- Modugu, K. P., & Anyaduba, J. O. (2014). Impact of tax audit on tax compliance in Nigeria. *International journal of business and social science*, 5(9), 207-215.
- Najibzadeh, A. and Mirbagheri Heer, M.N. (2023). Investigating the economic and social factors affecting the possibility of accepting tax assessment forms on corporate performance by the legal taxpayers of East Tehran. *Quarterly Journal of Economics and Urban Management*, Volume: 12, Number: 45, <https://civilica.com/doc/1990476>. (In Persian).
- Nugrahanto, A., & Alhadi, I. (2021). A tax audit quality: an empirical analysis of the use of information technology, competence, task complexity and time pressure. *Info artha*, 5(2), 75-92.
- Olaoye, C. O., & Ogunleye, S. A., & Solanke, F. T. (2018). Tax audit and tax productivity in Lagos state, Nigeria. *Asian Journal of Accounting Research*, 3(2), 202-210. <https://doi.org/10.1108/AJAR-08-2018-0028>
- Rahayu, Y. N., & Setiawan, M., & Troena, E. A. (2017). The role of taxpayer awareness, tax regulation and understanding in taxpayer compliance. *Journal of Accounting and Taxation*, 9(10), 139-146. DOI:10.5897/JAT2017.0267
- Rakhshi, M., & Azin Far, K., & Nabavi Chashmi, S. (2020) Pressures and moral dilemmas in the conflict between price and audit quality, *Financial Accounting and Audit Research*, 50(13), 173-206. SID. <https://sid.ir/paper/408663/fa>. (In Persian).
- Ranjit, S., & Sweeti, A. (2018) Taxpayers' understanding of tax declaration and value added tax assessment, *Iranian Journal of Management Studies*, 5(2), 31-47.
- Rostami, V. (2008) Authorities and powers of the tax system in Iran's tax laws, *Private Law Studies*, 38(3), 165-190. DOI:20.1001.1.25885618.1387.38.3.9.0. (In Persian).
- Seckler, C., & Ulfert, G., & Markus, R. (2023). An error management perspective on audit quality: Toward a multi-level model, *Accounting, Organizations and Society*, 62, 21-42. DOI:10.1016/j.aos.2017.08.004
- Shim, S. A., & Shim, H., & Shim, T. S. (2024). Does procedural justice in a tax audit situation affect taxpayers' acceptance of tax audit assessments?. *Applied Economics*, 56(22), 2629-2645. DOI: 10.1080/00036846.2023.2193722
- Siraj, S., & Darabi, R. (2023) Investigating the role of accountants' ethics and audit quality on the auditor's professional skepticism: a test of ethical theory, *Ethics and Behavior Studies in Accounting and Auditing*, 8, 32-51. <https://civilica.com/doc/1779851>. (In Persian).
- Torgler, B. (2008). What do we know about tax fraud?: an overview of recent developments. *Social Research: An International Quarterly*, 75(4), 1239-1270. DOI:10.1353/sor.2008.0032
- Vierra Gracia Dharmawan, S. E. (2019). Effect of tax audit quality on corporate taxpayer compliance (case study at medium tax office in Bandung). *South East Asia Journal of Contemporary Business, Economics and Law*, 18(5), 196-203.